Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

29 päivänä maaliskuuta 2012*

Ympäristö — Asetus (EY) N:o 1013/2006 — 18 artiklan 1 ja 4 kohta — Tiettyjen jätteiden siirto — 3 artiklan 2 kohta — Pakolliset tiedot — Kaupanvälittäjä jättää jätteen tuottajan henkilöllisyyden ilmoittamatta — Liikesalaisuuksien suoja

Asiassa C-1/11,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Verwaltungsgericht Mainz (Saksa) on esittänyt 26.11.2010 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 3.1.2011, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Interseroh Scrap and Metals Trading GmbH

vastaan

Sonderabfall-Management-Gesellschaft Rheinland-Pfalz mbH (SAM),

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-C. Bonichot sekä tuomarit A. Prechal, K. Schiemann (esittelevä tuomari), L. Bay Larsen ja C. Toader,

julkisasiamies: Y. Bot,

kirjaaja: hallintovirkamies A. Impellizzeri,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 26.10.2011 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Interseroh Scrap and Metals Trading GmbH, edustajanaan Rechtsanwalt A. Oexle,

— Sonderabfall-Management-Gesellschaft Rheinland-Pfalz mbH (SAM), edustajanaan Rechtsanwalt C. v. der Lühe,

— Belgian hallitus, asiamiehinään M. Jacobs ja T. Materne,

— Itävallan hallitus, asiamiehenään C. Pesendorfer,

— Portugalin hallitus, asiamiehinään L. Fernandes ja M. João Lois,

— Euroopan komissio, asiamiehinään G. Wilms ja A. Marghelis,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

kuultuaan julkisasiamiehen 8.12.2011 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee jätteiden siirrosta 14.6.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006 (EUVL L 190, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 15.4.2009 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 308/2009 (EUVL L 97, s. 8; jäljempänä asetus N:o 1013/2006), 18 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa Interseroh Scrap and Metals Trading GmbH (jäljempänä Interseroh), joka on erikoistunut teräs- ja metallijätteiden kauppaan, on nostanut Sonderabfall-Management-Gesellschaft Rheinland-Pfalz mbH:ta (jäljempänä SAM), joka on saanut Rheinland-Pfalzin osavaltiolta tehtävän muun muassa valvoa erityisjätteiden kulkua tässä osavaltiossa, vastaan kanteen, joka koskee asetuksen N:o 1013/2006 liitteen VII mukaisessa asiakirjassa (jäljempänä siirtoasiakirja) ilmoitettavia tietoja.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Asetuksen N:o 1013/2006 johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa muistutetaan, että on tärkeää järjestää jätteiden siirtojen valvonta ja tarkastus ja säännellä niitä siten, että otetaan huomioon tarve säilyttää, suojella ja parantaa ympäristön laatua ja ihmisten terveyttä sekä että edistetään tämän asetuksen entistä yhdenmukaisempaa soveltamista kaikkialla Euroopan unionissa.

4 Asetuksen N:o 1013/2006 johdanto-osan 15 perustelukappaleessa todetaan, että kun on kyse liitteissä III, IIIA tai IIIB lueteltujen hyödynnettäväksi tarkoitettujen jätteiden siirroista, on aiheellista varmistaa valvonnan ja tarkastusten vähimmäistaso siten, että vaaditaan tiettyjen tietojen toimittamista tällaisten jätteiden mukana.

5 Asetuksen N:o 1013/2006 1 artiklan 1 kohdan mukaan asetuksessa vahvistetaan jätteiden siirtoihin sovellettavat menettelyt ja valvontajärjestelmät, jotka riippuvat siirron lähtöpaikasta, vastaanottopaikasta ja reitistä, siirrettävän jätteen tyypistä sekä jätteeseen sen vastaanottopaikassa sovellettavasta käsittelystä.

6 Asetuksen N:o 1013/2006 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetään, että yleisiä tietojen antamista koskevia vaatimuksia, joista säädetään 18 artiklassa, sovelletaan liitteissä III tai IIIB lueteltujen, hyödynnettäviksi tarkoitettujen jätteiden siirtoihin, mikäli siirrettävän jätteen määrä on yli 20 kilogrammaa.

7 Asetuksen N:o 1013/2006 liitteeseen III, jonka alaotsikko on ”Ns. vihreän jäteluettelon jätteet”, sisältyvät muun muassa vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskevan yleissopimuksen, joka allekirjoitettiin Baselissa 22.3.1989 ja joka hyväksyttiin yhteisön nimissä 1.2.1993 tehdyllä neuvoston päätöksellä 93/98/ETY (EYVL L 39, s. 1; jäljempänä Baselin yleissopimus), liitteessä IX luetellut jätteet.

8 Baselin yleissopimuksen liitteessä IX tarkennetaan, että tässä liitteessä mainitut jätteet eivät lähtökohtaisesti ole yleissopimuksen 1 artiklan 1 kappaleen a kohdan soveltamisalaan kuuluvia jätteitä, eikä niitä siis pääsääntöisesti pidetä yleissopimuksessa tarkoitettuina ”vaarallisina jätteinä”.

9 Tässä liitteessä IX olevassa kohdassa B1010 mainitaan ”Kiinteät metalliset metalli- ja metalliseosjätteet”, muun muassa rauta- ja teräs-, kromi-, kupari-, nikkeli-, alumiini-, sinkki- ja tinaromu.

10 Asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklassa, jonka otsikko on ”Jäte, jonka mukana on oltava tietyt tiedot”, säädetään seuraavasti:

”1. Edellä 3 artiklan 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuun jätteeseen, joka aiotaan siirtää, sovelletaan seuraavia menettelyvaatimuksia:

a) Tällaisen jätteen siirron jäljittämisen helpottamiseksi on jätteen siirron järjestävän, lähtömaan lainkäyttövaltaan kuuluvan henkilön varmistettava, että jätteen mukana seuraa liitteen VII mukainen asiakirja.

b) Jätteen siirron järjestävän henkilön on allekirjoitettava liitteen VII mukainen asiakirja ennen siirron toteuttamista, ja hyödyntämislaitoksen tai laboratorion sekä vastaanottajan on allekirjoitettava se, kun kyseinen jäte vastaanotetaan.

2. Liitteessä VII tarkoitetun sopimuksen, joka tehdään siirron järjestävän henkilön ja vastaanottajan välillä jätteen hyödyntämisestä, on oltava voimassa siirron alkaessa, ja siihen on sisällytettävä velvoite, jonka mukaan, jos jätteen siirtoa tai sen hyödyntämistä ei voida toteuttaa aiotulla tavalla tai jos kyseessä on laiton siirto, siirron järjestävän henkilön tai, jos tämä henkilö ei kykene saattamaan siirtoa tai jätteen hyödyntämistä päätökseen (esimerkiksi koska on maksukyvytön), vastaanottajan on:

a) otettava jäte takaisin tai hoidettava sen hyödyntäminen vaihtoehtoisella tavalla; ja

b) huolehdittava tarvittaessa sen varastoinnista siihen asti.

Siirron järjestävän henkilön tai vastaanottajan on pyynnöstä toimitettava jäljennös sopimuksesta asianomaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle.

3. Jäsenvaltiot voivat kansallisen lainsäädännön mukaisesti pyytää 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja tämän artiklan säännösten soveltamisalaan kuuluvista siirroista tarkastuksia, täytäntöönpanoa, suunnittelua ja tilastointia varten.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja on käsiteltävä luottamuksellisina, jos yhteisön ja kansallinen lainsäädäntö sitä edellyttävät.”

11 Asetuksen N:o 1013/2006 20 artiklan 2 kohdassa velvoitetaan muun muassa siirron järjestäjä ja vastaanottaja säilyttämään asetuksen 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot vähintään kolmen vuoden ajan siirron alkamispäivästä.

12 Asetuksen N:o 1013/2006 liitteen VII mukainen siirtoasiakirja on seuraavanlainen:

LIITE VII

TIEDOT, JOTKA ON LIITETTÄVÄ 3 ARTIKLAN 2 JA 4 KOHDASSA TARKOITETTUJEN JÄTTEIDEN SIIRTOIHIN

Kansallinen lainsäädäntö

13 Verwaltungsgericht Mainzin unionin tuomioistuimelle toimittamien tietojen mukaan Saksan liittotasavallan perustuslaissa (Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland, jäljempänä perustuslaki) liikesalaisuuksien suoja taataan 12 §:n, joka koskee elinkeinovapautta, ja 14 §:n, joka koskee omaisuudensuojaa, säännöksillä yhdessä. Bundesverfassungsgerichtin (perustuslakituomioistuin) oikeuskäytännön mukaan yrityksen hankintalähteet muodostavat liikesalaisuuden, joka kuuluu näiden perusoikeuksien suojan piiriin.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

14 Interseroh SE -niminen yhtiö on yksi Euroopan suurimpia uusioraaka-aineiden eli rautaromun, käytetyn paperin, muovijätteiden ja käytetyn puun keräämiseen, käsittelyyn ja välittämiseen erikoistuneita yrityksiä; Interseroh on sen tytäryhtiö. Interseroh SE:llä on noin 20 000 työntekijää noin sadassa toimipaikassa 13 eri maassa.

15 Interseroh huolehtii välittäjänä laadultaan vaihtelevan metallijätteen toimittamisesta asiakkailleen, jotka ovat terästehtaita, valimoita ja metallisulattoja, niiden tilaamissa määrin.

16 Interseroh harjoittaa toimintaansa tässä yhteydessä yksinomaan ”kaupanvälittäjänä” (”Streckenhändlerin”). Tällaiselle erityiselle välitystoiminnalle on ominaista, että välittäjä ostaa kauppatavaran tuottajalta tai kerääjältä ja myy sen eteenpäin ottamatta itse tavaraa lainkaan fyysisesti haltuunsa. Sopimussuhde syntyy ainoastaan yhtäältä välittäjän ja tuottajan välille ja toisaalta välittäjän ja vastaanottajan välille.

17 Interserohin välittämiä metallilajeja pidetään Baselin yleissopimuksen liitteen IX kohtaan B1010 kuuluvina jätteinä, jotka kuuluvat näin ollen asetuksen N:o 1013/2006 liitteeseen III sisältyvään ns. vihreään jäteluetteloon. Niiden rajat ylittäviin siirtoihin sovellettiin näin ollen tämän asetuksen 18 artiklassa säädettyjä tiedonantovaatimuksia.

18 Siirron järjestäjän eli tässä tapauksessa Interserohin on SAM:n mukaan asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti varmistettava, että jätteen mukana seuraa siirron aikana siirtoasiakirja. Asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 20 artiklan 2 kohdan mukaan toimituksen vastaanottajan on allekirjoitettava kyseinen asiakirja ja säilytettävä se vähintään kolmen vuoden ajan.

19 Tästä tulkinnasta seuraa käytännössä, että kun otetaan huomioon ne tiedot, jotka on mainittava tämän asiakirjan 6 kohdassa, Interserohin kaltaisessa tilanteessa olevan välittäjän on paljastettava asiakkailleen hankintalähteensä, ja nämä asiakkaat voivat vastedes ottaa suoraan yhteyttä jätteen tuottajaan tai kerääjään ja tehdä tulevat sopimukset käyttämättä kaupanvälittäjän palveluita.

20 Interserohin mukaan se, että sillä on velvollisuus paljastaa hankintalähteensä asiakkailleen, loukkaa sen oikeutta liikesalaisuuksien suojaan ja haittaa vakavasti sen taloudellista toimintaa kaupanvälittäjänä. Lisäksi tämä velvollisuus aiheuttaa sille taloudellista vahinkoa, koska sen hankintalähteitä koskeva tieto muodostaa tärkeän osan sen asiantuntemuksesta ja yrityksen arvosta. Lopulta Interseroh toteaa jo menettäneensä useita asiakkaitaan sen vuoksi, että se on joutunut paljastamaan hankintalähteensä.

21 Tämän vuoksi Interseroh on päättänyt merkitä itsensä tuottajan tai kerääjän paikalle siirtoasiakirjan 6 kohtaan tai jättää sen täyttämättä, ja se on tehnyt näin useissa jätteiden siirroissa. Koska kuitenkin todellinen tuottaja tai kerääjä käy ilmi toimitus- ja punnitusasiakirjoista, joiden on myös oltava mukana kuljetuksessa ja jotka on esitettävä tarkastuksessa, Interserohin toimitusjohtajaa vastaan on aloitettu rikkomisen johdosta menettelyjä, koska yhtäältä toimitus- ja punnitusasiakirjat ja toisaalta siirtoasiakirjan 6 kohta olivat ilmeisessä ristiriidassa keskenään.

22 Näin on ollut erityisesti Montabaurin lähellä moottoritiellä A3 7.5.2009 tehdyssä ajoneuvotarkastuksessa. SAM on näin ollen määrännyt 5.8.2009 tehdyllä päätöksellä Interserohin toimitusjohtajalle 150 euron suuruisen hallintomaksun. Sen riitauttamisen johdosta asia on tällä hetkellä vireillä Staatsanwaltschaft Mainzissa (Mainzin syyttäjäviranomainen).

23 Interseroh nosti tämän seurauksena 18.12.2009 ennakkoratkaisupyynnön esittäneessä tuomioistuimessa kanteen, jossa se vaati kyseistä tuomioistuinta toteamaan, että sillä ei kaupanvälittäjänä ole velvollisuutta ilmoittaa jätteiden tuottajan henkilöllisyyttä siirtoasiakirjan 6 kohdassa.

24 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo, että jätteiden tuottajaa koskevien tietojen luottamuksellinen käsittely seuraa lähtökohtaisesti perustuslain 12 ja 14 §:n säännösten soveltamisesta yhdessä, koska on yleisesti tunnettua, että yrityksen hankintalähteet muodostavat liikesalaisuuden, joka kuuluu perusoikeuksien suojan piiriin.

25 Tässä tilanteessa Verwaltungsgericht Mainz on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Koskeeko [asetuksen N:o 1013/2006] 18 artiklan 4 kohta myös siirtomenettelyyn osallistuvia tahoja?

2) Mikäli ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, rajoittaako yhteisön primaarioikeus mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohtaa liikesalaisuuksien suojaamiseksi?

3) Mikäli ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, rajoitetaanko mainitun asetuksen 18 artiklan 4 kohdalla liikesalaisuuksien suojaamiseksi sitä 18 artiklan 1 kohdan mukaista velvoitetta, jonka mukaan jätteen siirron järjestävän henkilön on liitteen VII mukaisella asiakirjalla ilmoitettava jätteen tuottaja tai kerääjä myös jätteen vastaanottajalle?

4) Mikäli kolmanteen kysymykseen vastataan myöntävästi, riippuuko rajoituksen laajuus yksittäistapauksessa tehtävästä intressien punninnasta (yhtäältä kyseessä olevien liiketoiminnallisten intressien ja toisaalta ympäristönsuojelun välillä)?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

26 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen lähtökohtana on, että asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 1 kohdassa asetetaan pääsääntöisesti tämän säännöksen soveltamisalaan kuuluvan jätteiden siirron järjestävälle henkilölle velvollisuus täyttää kokonaan siirtoasiakirja ja toimittaa se siirron vastaanottajalle allekirjoitettavaksi ja säilytettäväksi. Tämä velvollisuus tarkoittaa sitä, että jätteen tuottajan henkilöllisyys on paljastettava siirron vastaanottajalle, millä voi olla Interserohin asemassa olevalle kaupanvälittäjälle mahdollisesti vahingollisia seurauksia, joita on kuvattu tämän tuomion 20 ja 21 kohdassa.

27 Kansallinen tuomioistuin pohtii tässä tilanteessa, voiko kantajan kaltainen kaupanvälittäjä, joka järjestää jätteiden siirron, tehokkaasti vedota joko asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 4 kohtaan, joka mahdollistaa tietojen luottamuksellisen käsittelyn tietyissä tilanteissa, tai vaihtoehtoisesti liikesalaisuuksien suojan kaltaiseen unionin oikeuden yleiseen periaatteeseen välttyäkseen paljastamasta jätteiden tuottajan henkilöllisyyttä siirron vastaanottajalle siirtoasiakirjassa.

28 Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksestä ja unionin tuomioistuimelle toimitetuista huomautuksista käy ilmi, että kaikki pääasiassa kyseessä olevat jätteiden siirrot koskivat sellaisia raaka-aineita, kuten välittäjän ostamia ja myymiä erilaatuisia metalleja, jotka kuuluvat muiden kuin vaarallisten jätteiden ns. vihreään jäteluetteloon.

Ensimmäinen, kolmas ja neljäs ennakkoratkaisukysymys

29 Ensimmäisellä, kolmannella ja neljännellä ennakkoratkaisukysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy pääosin, onko asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 4 kohtaa tulkittava siten, että sen nojalla jätteiden siirron järjestävä kaupanvälittäjä voi jättää paljastamatta jätteen tuottajan henkilöllisyyden siirron vastaanottajalle, kun tällainen salaaminen on välttämätöntä välittäjän liikesalaisuuksien suojaamiseksi.

30 Asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 4 kohdassa säädetään, että tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja eli siirtoasiakirjaan sisältyviä tietoja on käsiteltävä luottamuksellisina, jos yhteisön lainsäädäntö ja kansallinen lainsäädäntö sitä edellyttävät.

31 Sen osalta, keitä henkilöitä koskee se salassapitovelvollisuus, johon asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 4 kohdassa viitataan, tämän säännöksen sanamuodon mukaisesta ja systemaattisesta tulkinnasta käy ilmi, että siinä tarkoitettu salassapitovelvollisuus voi koskea kaikkia henkilöitä, jolla on hallussaan kyseessä olevia tietoja, eli asianomaisia lähtö- ja vastaanottomaan viranomaisia sekä kaikkia luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä, jotka osallistuvat jätteiden siirtoon.

32 Asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 4 kohdan sanamuodosta ei nimittäin seuraa minkäänlaista erottelua niiden henkilöiden välille, joilla voi olla hallussaan tällaista tietoa, eikä siinä erityisesti viitata millään tavalla asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 3 kohtaan, joka koskee ainoastaan viranomaisia.

33 Asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklasta käy kuitenkin yhtä lailla ilmi, että se salassapitovelvollisuus, johon artiklan 4 kohdalla viitataan, ei estä sitä, että siirtomenettelyyn osallistuvat yritykset antavat toisilleen asetuksen liitteessä VII tarkoitettuja tietoja.

34 Yhtäältä asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään sellaisen siirtoasiakirjan laatimisesta, jonka on oltava mukana kaikissa jätteiden siirroissa, joihin tätä säännöstä sovelletaan. Tällaisen siirron järjestäjän on siis täytettävä muun muassa asetuksen liitteen VII mukaisen siirtoasiakirjan 6 kohta, jossa on mainittava jätteen tuottajan nimi.

35 Toisaalta asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään, että jätteiden siirron järjestäjän ja vastaanottajan on allekirjoitettava siirtoasiakirja, kun taas asetuksen 20 artiklan 2 kohdassa asetetaan järjestäjälle ja vastaanottajalle velvollisuus säilyttää asetuksen 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot vähintään kolmen vuoden ajan siirron alkamispäivästä.

36 Näiden säännösten seurauksena siirron vastaanottaja saa väistämättä tietoonsa kaikki siirtoasiakirjaan sisältyvät tiedot ja siis muun muassa jätteen tuottajan henkilöllisyyden, koska jätteen tuottaja mainitaan asetuksen liitteessä VII vaaditulla tavalla tämän asiakirjan 6 kohdassa.

37 Asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 4 kohtaan perustuvalla mahdollisella salassapitovelvollisuudella ei voi olla vaikutusta tässä suhteessa, koska – kuten julkisasiamies pääosin toteaa ratkaisuehdotuksensa 50 kohdassa – kysymys tähän siirtoasiakirjaan sisältyvien tietojen mahdollisesta luottamuksellisesta käsittelystä nousee esiin vasta tämän asiakirjan laatimisen ja luovuttamisen jälkeen. Asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 4 kohtaa voidaan soveltaa ainoastaan, mikäli nämä tiedot on jo mainittu siirtoasiakirjassa artiklan 1 kohdan säännösten, luettuna yhdessä asetuksen liitteen VII kanssa, mukaisesti.

38 Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 64 kohdassa, on näin ollen niin, että tällaisen salassapitovelvollisuuden ulottuvuus on välttämättä rajattu niiden henkilöiden, jotka saavat tiedon siirtoasiakirjasta eli toimivaltaisten hallintoviranomaisten ja siirtoon osallistuvien henkilöiden, sekä siirtoon nähden kolmansien osapuolten välisiin suhteisiin.

39 Tällainen tulkinta saa tukea asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 4 kohdan sanamuodosta, jossa viitataan nimenomaisesti siirtoasiakirjassa mainittujen tietojen ”luottamukselliseen käsittelyyn” eikä hypoteettiseen poikkeukseen siitä velvollisuudesta, jonka mukaan kaikki vaaditut tiedot on täytettävä siirtoasiakirjaan. Tulkinta saa tukea myös asetuksen liitteessä VII olevasta alaviitteestä 3, jossa korostetaan, että tuottajaa tai kerääjää koskevat tiedot on ilmoitettava, jos siirron järjestäjä ei ole jätteen tuottaja tai kerääjä.

40 Näin ollen ensimmäiseen, kolmanteen ja neljänteen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 4 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä sille, että jätteiden siirron järjestävä kaupanvälittäjä ei ilmoita jätteen tuottajan henkilöllisyyttä siirron vastaanottajalle tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti, luettuna yhdessä asetuksen liitteen VII kanssa, vaikka tällainen salaaminen olisi välttämätöntä kaupanvälittäjän liikesalaisuuksien suojaamiseksi.

Toinen ennakkoratkaisukysymys

41 Toinen kysymys on esitetty ainoastaan siltä varalta, että asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 4 artikla ei anna jätteiden siirron järjestävälle kaupanvälittäjälle mahdollisuutta välttyä paljastamasta jätteen tuottajan henkilöllisyyttä siirron vastaanottajalle. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että perustuslaissa taataan tämän tuomion 13 kohdassa esitetyllä tavalla liikesalaisuuksien suoja, jonka piiriin kuuluvat yrityksen hankintalähteet. Sellaista sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä ei ole, joka mahdollistaisi kyseisten perusoikeuksien rajoittamisen. Kansallinen tuomioistuin kysyy näissä olosuhteissa, suojataanko liikesalaisuuksia unionin primaarioikeudessa siten, että tämä suoja rajoittaisi asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 1 kohtaa.

42 Kansallisen tuomioistuimen kysymyksen on katsottava näin ollen kohdistuvan pääosin siihen, onko asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että sillä asetetaan tämän säännöksen soveltamisalaan kuuluvien jätteiden siirtojen yhteydessä kaupanvälittäjälle velvollisuus täyttää siirtoasiakirjan 6 kohta ja luovuttaa siirtoasiakirja vastaanottajalle ja että tämän velvollisuuden ulottuvuutta ei voi rajoittaa liikesalaisuuksien suoja.

43 Euroopan unionin perusoikeuskirjan 15 artiklan 1 kohdassa määrätään oikeudesta tehdä työtä ja harjoittaa vapaasti valitsemaansa tai hyväksymäänsä ammattia, 16 artiklassa elinkeinovapaudesta ja 17 artiklassa omistusoikeudesta. Lisäksi sekä ammatin harjoittamisen vapaus että omaisuudensuoja ovat vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden yleisiä periaatteita (ks. asia C-280/93, Saksa v. neuvosto, tuomio 5.10.1994, Kok., s. I-4973, Kok. Ep. XVI, s. I-173, 78 kohta; yhdistetyt asiat C-20/00 ja C-64/00, Booker Aquaculture ja Hydro Seafood, tuomio 10.7.2003, Kok., s. I-7411, 68 kohta; yhdistetyt asiat C-154/04 ja C-155/04, Alliance for Natural Health ym., tuomio 12.7.2005, Kok., s. I-6451, 126 kohta ja yhdistetyt asiat C-453/03, C-11/04, C-12/04 ja C-194/04, ABNA ym., tuomio 6.12.2005, Kok., s. I-10423, 87 kohta). Lisäksi myös liikesalaisuuksien suoja on unionin oikeuden yleinen periaate, kuten käy ilmi vakiintuneesta oikeuskäytännöstä (ks. asia C-450/06, Varec, tuomio 14.2.2008, Kok., s. I-581, 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

44 On kuitenkin todettava, että vaikka oletettaisiin, että velvollisuus paljastaa jätteen tuottajan henkilöllisyys jätteiden siirron vastaanottajalle loukkaa kaupanvälittäjien liikesalaisuuksien suojaa, tästä päätelmästä ei voisi seurata rajoitusta sekundaarioikeuden selkeän ja ehdottoman säännöksen ulottuvuuteen.

45 Kuten tämän tuomion 33–40 kohdassa on todettu, asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklassa säädetty hallinnollinen seurantajärjestelmä johtaa väistämättä siihen, että siirron vastaanottaja saa tietoonsa jätteen tuottajan henkilöllisyyden, eikä asetuksen sanamuodosta voida johtaa mitään poikkeusta tähän.

46 Näissä olosuhteissa liikesalaisuuksien suojan oikeudeton loukkaus – edellyttäen, että se voitaisiin todistaa – olisi luonteeltaan sellainen, että se ei rajoittaisi asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan ulottuvuutta vaan kyseenalaistaisi tämän säännöksen pätevyyden. Kansallinen tuomioistuin ei ole kuitenkaan kysynyt unionin tuomioistuimelta asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan pätevyydestä eikä ole myöskään ilmaissut tätä koskevia epäilyksiä, eikä unionin tuomioistuimella ole käytettävissään riittävästi tietoja tosiasioista mainitun säännöksen pätevyyden tutkimiseksi.

47 Näin ollen toiseen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1013/2006 18 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että sillä asetetaan tämän säännöksen soveltamisalaan kuuluvien jätteiden siirtojen yhteydessä kaupanvälittäjälle velvollisuus täyttää siirtoasiakirjan 6 kohta ja luovuttaa siirtoasiakirja vastaanottajalle, eikä liikesalaisuuksien suoja voi rajoittaa tämän velvollisuuden ulottuvuutta.

Oikeudenkäyntikulut

48 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Jätteiden siirrosta 14.6.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1013/2006, sellaisena kuin se on muutettuna 15.4.2009 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 308/2009, 18 artiklan 4 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä sille, että jätteiden siirron järjestävä kaupanvälittäjä ei ilmoita jätteen tuottajan henkilöllisyyttä siirron vastaanottajalle tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti, luettuna yhdessä asetuksen liitteen VII kanssa, vaikka tällainen salaaminen olisi välttämätöntä kaupanvälittäjän liikesalaisuuksien suojaamiseksi.**

2) **Asetuksen N:o 1013/2006, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 308/2009, 18 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että sillä asetetaan tämän säännöksen soveltamisalaan kuuluvien jätteiden siirtojen yhteydessä kaupanvälittäjälle velvollisuus täyttää asetuksen N:o 1013/2006, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 308/2009, liitteen VII mukaisen asiakirjan 6 kohta ja luovuttaa tämä asiakirja vastaanottajalle, eikä liikesalaisuuksien suoja voi rajoittaa tämän velvollisuuden ulottuvuutta.**

Allekirjoitukset